

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

13 mei 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Herman Schueremans, mevrouw Margriet Hermans, de heren Jan Roegiers
en Piet De Bruyn en de dames Cindy Franssen en Michèle Hostekint –**

**betreffende een geïntegreerd gelijkheidsbeleid voor holebi's en het actief uitdragen
van de Jogjakartaprinicipes op internationaal niveau**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op internationaal niveau worden nog al te vaak mensen terechtgesteld, gediscrimineerd, verkracht, gefolterd en willekeurig in gevangenschap gehouden omwille van hun seksuele geaardheid. Vandaag is homoseksualiteit in 77 landen ter wereld nog strafbaar. In zeven landen staat zelfs nog de doodstraf op homoseksuele handelingen. Iedereen herinnert zich ongetwijfeld de twee jongeren die aan een kraan werden opgehangen in Iran omwille van hun homoseksualiteit. Op basis van onder meer de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens hebben regeringen de plicht om discriminatie op basis van seksuele geaardheid en genderidentiteit te bannen. Echter, op mondiaal niveau wordt heel divers en onsamenhangend gereageerd op schendingen van dit principe.

Om deze schrijnende toestanden aan te kaarten is een groep van experts in internationaal recht samengekomen aan de Gadjah Mada University in Jogjakarta, een stad in Indonesië, van 6 tot 9 november 2006. Het team van experts was samengesteld uit de voormalig mensenrechtencommissaris van de VN, onafhankelijke experts van de VN, rechters, activisten en academici. Op basis van vigerend internationaal recht hebben zij een wettelijke standaard vastgelegd aan de hand waarvan regeringen en andere actoren geweld, misbruik en discriminatie tegen holebi en transgenderpersonen uit de wereld zouden moeten helpen. De Jogjakartaprinicipes bevestigen de plicht van regeringen om de mensenrechten te implementeren en bij ieder principe worden duidelijke aanbevelingen gegeven. Onderstaand wordt een korte beschrijving gegeven van de 29 Jogjakartaprinicipes.

1. Iedereen wordt in recht vrij en gelijk geboren en iedereen, ongeacht de seksuele geaardheid of genderidentiteit, moet te allen tijde en integraal van deze mensenrechten kunnen genieten.
2. Iedereen geniet het recht op gelijkheid en non-discriminatie. Iedereen moet op een gelijkwaardige manier van de mensenrechten kunnen genieten, zonder hierin gediscrimineerd te worden omwille van seksuele geaardheid of genderidentiteit. Iedereen moet tevens op eenzelfde manier door het recht beschermd worden.
3. Holebi's genieten het recht op juridische erkenning omdat seksuele geaardheid en genderidentiteit behoren tot de basisaspecten van

zelfbeschikking, waardigheid en vrijheid. Holebi's mogen niet gedwongen worden tot heropvoeding, sterilisatie, hormonetherapie of tot het verplicht verbergen van hun seksuele geaardheid of genderidentiteit.

4. Iedereen heeft het recht op leven en niemand mag willekeurig een mens beroven van dit leven op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit. Evenmin mag seksuele geaardheid of genderidentiteit een reden zijn om iemand te veroordelen tot de doodstraf.
5. Iedereen, ongeacht zijn/haar seksuele geaardheid of genderidentiteit, heeft het recht op veiligheid van zijn/haar persoon. De overheid moet daarbij de nodige maatregelen nemen om geweld of schending van de fysieke integriteit van een mens omwille van seksuele geaardheid of genderidentiteit door staatsambtenaren, groeperingen of individuen tegen te gaan en te bestraffen.
6. Iedereen heeft het recht op privacy van zijn/haar persoon, familie, huis en correspondentie zonder willekeurige of onwettige bemoeienis van derden. Dit impliceert tevens dat informatie over de seksuele geaardheid of genderidentiteit behoort tot de privacy van die persoon en enkel die persoon kan instaan voor het verspreiden van informatie hieromtrent.
7. Niemand mag willekeurig van zijn vrijheid beroofd worden en in willekeurige hechtenis of gevangenschap gehouden worden. Arrestatie of gevangenschap op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit, zelfs op basis van een vonnis of arrest, is onwettig. Iedereen heeft het recht geïnformeerd te worden waarom hij/zij van zijn/haar vrijheid beroofd wordt en waarvan hij/zij beschuldigd wordt.
8. Iedereen heeft het recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke rechtbank zonder daarbij bevooroordeeld of gediscrimineerd te worden omwille van zijn/haar seksuele geaardheid of genderidentiteit.
9. Iedereen die in voorlopige hechtenis of gevangenschap gehouden wordt heeft het recht op een menswaardige behandeling van zijn/haar persoon.
10. Iedereen geniet het recht om niet onderworpen te worden aan martelingen en wreedaardigheden, onmenselijke of degraderende behandelingen of straffen.

11. Iedereen heeft het recht op bescherming tegen alle vormen van uitbuiting, verkoop en mensenhandel, inclusief uitbuiting, verkoop en mensenhandel op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
12. Iedereen heeft het recht op een waardig en geschikt werk, zonder daarbij gediscrimineerd te worden op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
13. Iedereen, ongeacht seksuele geaardheid of genderidentiteit, heeft het recht op sociale zekerheid en andere sociale beschermingsmaatregelen.
14. Iedereen heeft het recht op een aangepaste levensstandaard. Daarbij heeft iedereen het recht te beschikken over voedsel, drinkbaar water, kledij en sanitaire voorzieningen zonder daarbij gediscrimineerd te worden op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
15. Iedereen heeft het recht op een gepaste huisvesting, waarbij hij of zij beschermd wordt tegen uitzetting uit zijn/haar woonst op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
16. Iedereen heeft het recht op onderwijs, waarbij alle nodige stappen gezet worden opdat holebi's gelijke toegang zouden hebben tot onderwijs, en waarbij studenten, leraren en directies ongeacht hun seksuele geaardheid of genderidentiteit gelijk behandeld worden.
17. Iedereen heeft het recht op de hoogst haalbare standaard inzake geneeskunde, waarbij iedereen, ongeacht seksuele geaardheid of genderidentiteit, toegang heeft tot de geneeskundige instellingen of diensten en waarbij iedereen toegang heeft tot zijn/haar medisch dossier dat vertrouwelijk behandeld dient te worden.
18. Iedereen heeft het recht op bescherming tegen medische misbruiken en niemand kan gedwongen worden zonder instemming enige vorm van medische of psychologische behandeling, procedure of test te ondergaan.
19. Iedereen heeft het recht op vrije meningsuiting en opinie. Dit recht impliceert tevens het uiten van zijn/haar identiteit via redevoering, gedrag, kledij, lichaamstaal, naamkeuze of eender welke manier. Iedereen heeft daarbij het recht toegang te verkrijgen tot diverse media.
20. Iedereen heeft het recht om vreedevol te vergaderen en zich te verenigen. Iedereen geniet het recht om op een vreedevolle manier te betogen, waarbij de overheid de nodige maatregelen neemt opdat de manifestanten fysisch beschermd zouden worden tegen elke vorm van geweld. Holebi-organisaties of organisaties en groeperingen die ijveren voor gelijke rechten tussen hetero's en holebi's mogen niet gediscrimineerd worden en moeten daarenboven wettelijk erkend worden.
21. Iedereen heeft het recht op vrijheid van gedachten, wetenschap en religie. De overheid mag deze rechten niet aanwenden om ongelijke behandeling en discriminatie door de wet, het beleid of diverse praktijken ten aanzien van holebi's te rechtvaardigen.
22. Iedereen heeft het recht om zich vrij te bewegen binnen een staat. Seksuele geaardheid en genderidentiteit kunnen geen reden zijn om iemand de toegang tot, het verlaten van of de terugkeer naar die staat te verhinderen of tegen te werken.
23. Iedereen heeft het recht om asiel te zoeken op grond van vervolging, foltering of elke andere vorm van onmenselijke, gewelddadige en vernederende behandeling omwille van seksuele geaardheid of genderidentiteit in het land van herkomst.
24. Iedereen heeft het recht om een gezin te stichten. Geen enkele vorm van een gezin mag daarbij gediscrimineerd worden op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
25. Iedereen heeft het recht om deel te nemen aan het openbare leven, inclusief het deelnemen aan democratische verkiezingen en het beleid. Evenzo heeft iedereen het recht op een publieke functie bij de overheid, het leger of de politionele diensten, zonder daarbij gediscrimineerd te worden op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.
26. Iedereen heeft het recht om deel te nemen aan het culturele leven en via culturele participatie diversiteit inzake seksuele geaardheid of genderidentiteit kenbaar te maken.

27. Iedereen heeft het recht om de mensenrechten, individueel of binnen het kader van een organisatie, te promoten. Dit recht impliceert tevens dat mensen die ijveren voor verdere ontwikkeling van gelijke rechten tussen holebi's en hetero's in hun land niet mogen gediscrimineerd worden.
28. Iedereen heeft het recht op efficiënte remedies en herstel, ongeacht zijn/haar seksuele geaardheid of genderidentiteit.
29. Iedereen heeft het recht de overheid en andere instanties ter verantwoording te roepen omwille van de schending van de bovenvermelde principes.

Vlaanderen beschikt over een eigen buitenlandbeleid en kan naar aanleiding van buitenlandse handelscontacten de vinger aan de pols houden en regimes die homofobe daden stellen of waar homoseksualiteit als maatschappelijk problematisch wordt ervaren, wijzen op het belang van maatschappelijke aanvaarding van holebi's. Vermits op federaal niveau het huwelijk en adoptie voor koppels van hetzelfde geslacht opengesteld zijn, is ons land goed geplaatst om een voortrekkersrol te spelen in zijn diplomatieke contacten met betrekking tot gelijke rechten voor holebi's en het mensenrechtenbeleid. In het buitenlands beleid dient er aandacht te zijn voor ondersteuning van plaatselijke initiatieven rond gelijke rechten voor holebi's.

Hoewel nagenoeg alle rechten die hierboven opgesomd worden in Vlaanderen als de evidentie zelve worden ervaren, betekent dit niet dat we van de veronderstelling mogen uitgaan dat dit ook in andere landen het geval is. Zoals eerder aangehaald, is homoseksualiteit vandaag nog in 77 landen ter wereld strafbaar en in zeven landen staat zelfs nog de doodstraf op homoseksuele handelingen. Daarom is het belangrijk dat landen waar homoseksualiteit wél gedoogd of aanvaard wordt, internationaal een voortrekkersrol spelen en het belang van de Jogjakartapricipes onderschrijven én uitdragen. In dat verband is het van belang dat Vlaanderen een signaal van 'goodwill' geeft door het onderschrijven van de 29 Jogjakartapricipes.

In Vlaanderen werden de jongste jaren heel wat initiatieven genomen ter bevordering van de algemene maatschappelijke aanvaarding en gelijkschakeling van holebi's. Uit het voorstel van resolutie van de heren Herman Schueremans, Jan Roegiers en Sven Gatz en de dames Hilde Crevits, Helga Stevens en Else De

Wachter van 26 april 2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 633/1*) vloeide het 'Actieplan Gelijke Kansen voor Holebi's' van de Vlaamse Regering voort, waardoor Vlaanderen beschikt over een integraal plan dat inhoudelijk is gericht op een tweesporenaanpak. Enerzijds worden acties ontwikkeld die gericht zijn op het vergroten van de maatschappelijke aanvaarding van holebi's met extra aandacht voor specifieke groepen waaronder de ouders van holebi's, jongeren over het algemeen en allochtone jongeren. Anderzijds worden acties ontwikkeld die gericht zijn op het vergroten van de zichtbaarheid en zelfredzaamheid van specifieke doelgroepen in de holebigemeenschap die geconfronteerd worden met meervoudige risico's op achterstelling, zoals jonge lesbiennes, allochtone en oudere holebi's. In de motie van aanbeveling bij de Beleidsbrief Gelijke Kansen – Beleidsprioriteiten 2007-2008 heeft het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering dan ook verzocht om "het holebiactieplan uit te voeren, met bijzondere aandacht voor de aanvaarding van holebiseksualiteit door heterojongeren en voor de specifieke positie van lesbiennes, allochtone holebi's en oudere holebi's".

Ook internationaal probeert Vlaanderen vanuit zijn geëmancipeerde maatschappelijke visie inzake homoseksualiteit andere landen attent te maken op het belang van de onderkenning van het gegeven en het maatschappelijk aanvaardbaar maken van mensen met een seksuele voorkeur voor een partner van hetzelfde geslacht. In een aantal EU-lidstaten verloopt dat helaas niet van een leien dakje. Vandaar het parlementair initiatief van vorig jaar van de heren Jan Roegiers, Johan Verstreken en Bart Martens, de dames Margriet Hermans en Helga Stevens en de heer Herman Schueremans om een voorstel van resolutie in te dienen betreffende het veroordelen van homofobie in enkele EU-lidstaten (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1183/1*). De tekst werd aangenomen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 10 juli 2007.

Ofschoon we in Vlaanderen op de goede weg zijn, is het werk nog lang niet af, noch politiek, noch in het dagdagelijkse leven. Wat de volksgezondheid betreft, wensen we te benadrukken dat preventiecampagnes meer dan ooit nodig zijn. Er bestaat immers een soort condoommoeheid bij een aantal mensen. Dat merken we helaas ook aan de statistieken van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV). Een aantal jaren geleden registreerde men daar een 1000-tal nieuwe hiv-infecties. Het globale aantal besmettingen zou sinds 2003 niet meer stijgen. Tussen 2003

en 2006 bleek er een tendens naar stabilisatie te zijn. Stabilisatie is een goed teken, maar het zou beter zijn mocht het aantal geregistreerde hiv-besmettingen in ons land erop achteruitgaan. De overheid moet preventiecampagnes blijven ondersteunen, en zelfs nog opvoeren. Die campagnes dienen ook opgevolgd te worden en aangepast te worden aan nieuwe Belgen en migranten. Tevens dienen homo- of biseksuele mannen ook blijvend herinnerd te worden aan de risico's die zij lopen indien ze onveilig vrijen. In 68,2% van de gevallen heeft een Belgische man immers het hiv-virus opgelopen door seksueel contact met een andere man, zo meldt het WIV. Organisaties die seksuele gezondheid van holebi's promoten via preventie, counseling en hulpverlening, moeten niet alleen correct en voldoende ondersteund worden, maar onder impuls van de politiek prioritair acties ondernemen om het aantal hiv-besmettingen en soa's tegen te gaan.

Het aspect volksgezondheid is slechts één aspect van een breder debat. Fundamenteel is de politieke wil om een geïntegreerd Vlaams gelijkkansenbeleid te voeren. De Vlaamse Regering heeft op initiatief van Vlaams minister Kathleen Van Brempt beslist om een open coördinatiemethode in te voeren in het kader van het gelijkkansenbeleid. Deze methode bestaat erin dat in onderling overleg met alle Vlaamse ministers gemeenschappelijke doelstellingen en indicatoren bepaald worden op het vlak van gelijkheid van man en vrouw en het wegwerken van discriminaties van holebi's en mensen met een handicap. In het kader hiervan hebben de Vlaamse Regering en Vlaams minister Van Brempt de bereidheid om in al de bevoegdheidsdomeinen, en in het bijzonder het werkgelegenheids-, onderwijs-, welzijns-, gezondheids-, jeugd-, ouderen- en minderheden- of inburgeringsbeleid, inspanningen te doen. De minister van Gelijke Kansen heeft in deze een coördinerende rol.

Herman SCHUEREMANS

Margriet HERMANS

Jan ROEGIERS

Piet DE BRUYN

Cindy FRANSSSEN

Michèle HOSTEKINT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de resolutie betreffende de algemene maatschappelijke aanvaarding en gelijkschakeling van holebi's van 26 april 2006;
- rekening houdend met het Actieplan Gelijke Kansen voor Holebi's van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen;
- overwegende de bepaling in de motie van aanbeveling bij de Beleidsbrief Gelijke Kansen – Beleidsprioriteiten 2007-2008 waarin aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd “het holebi-actieplan uit te voeren, met bijzondere aandacht voor de aanvaarding van holebiseksualiteit door heterojongeren en voor de specifieke positie van lesbiennes, allochtone holebi's en oudere holebi's”;
- gegeven de resolutie betreffende het veroordelen van homofobie in enkele EU-lidstaten van 10 juli 2007;
- overwegende dat homoseksualiteit niet mag worden vastgepind op het seksuele aspect, maar desalniettemin permanente aandacht nodig blijft voor de problematiek van aids en soa's;
- rekening houdend met het eisenplatform van de Holebifederatie met betrekking tot een geïntegreerd Vlaams gelijkheidsbeleid, een geïntegreerd gezondheidsbeleid voor holebi's, Europees beleid en internationale solidariteit;
- overwegende de wenselijkheid om de 29 Jogjakartaprinicipes te onderschrijven en internationaal uit te dragen;
- vraagt de Vlaamse Regering,

1° de 29 Jogjakartaprinicipes te ondertekenen en mee uit te dragen op internationaal niveau;

2° in contacten met buitenlandse regeringen die homofobe daden stellen, de holebirechten te verdedigen en staten die een homofob discours ontwikkelen op internationale fora te wijzen op de noodzaak van maatschappelijke aanvaarding en gelijkschakeling van holebi's;

3° in het kader van de duurzame evolutie van de Vlaamse overheid tot een diverse, open en toegankelijke werkgever, daar waar nodig binnen de aan de gang zijnde verandering van de interne organisatiecultuur extra aandacht te besteden aan holebi's;

4° dat elke minister binnen het kader van de Open Coördinatiemethode het gelijkheidsbeleid voor holebi's verder uitwerkt in al zijn of haar bevoegdheidsdomeinen en tweejaarlijks hiervan verslag uitbrengt aan het Vlaams Parlement;

5° inzake volksgezondheid en welzijn een beleid te ontwikkelen ten aanzien van holebi's waarbij het voorkomen van hiv-besmettingen en soa's een prioritaire opdracht wordt voor organisaties die de seksuele gezondheid van holebi's promoten via hiv- en soa-preventie, counseling en hulpverlening;

6° binnen het budget van deze organisaties de middelen met het oog daarop te heroriënteren en waar nodig extra steun te verlenen.

Herman SCHUEREMANS

Margriet HERMANS

Jan ROEGIERS

Piet DE BRUYN

Cindy FRANSSSEN

Michèle HOSTEKINT